

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Prawo wyborcze Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Prawo - przedmioty do wyboru Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/26 Kod zajęć 10PRAPWS.52N.16194.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Koordynator zajęć	Michał Urbańczyk, Sandra Hildebrandt		
Prowadzący zajęcia	Michał Urbańczyk		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 20, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem wykładu jest zdobycie przez studentów wiedzy na temat jednego z podstawowych elementów funkcjonowania demokracji, jakim są wybory – w aspekcie prawnym, doktrynalnym i politologicznym. Na zajęciach studenci zapoznają się z istotą wyborów i różnymi definicjami, ich funkcją oraz rolą, jaką pełnią w systemie demokracji liberalnej.
C2	Ponadto studenci zaznajomieni zostaną z podstawowymi rodzajami ordynacji wyborczych oraz skutkami ich obowiązywania. Jednocześnie studenci naberą umiejętności oceny poszczególnych rozwiązań, ich krytycznej analizy oraz umiejętności przeliczania głosów na mandaty wedle różnych metod. Ponadto studenci zapoznają się z aktualną praktyką wyborczą w Polsce i w wybranych państwach europejskich
C3	Jednocześnie studenci poznają regulacje prawne obowiązujące w Polsce (kodeks wyborczy), w wybranych państwach europejskich oraz na poziomie europejskim (istota i regulacje prawne dot. wyborów do Parlamentu Europejskiego).

Wymagania wstępne

Znajomość wiedzy z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie maturalnym. Ogólna orientacja w zakresie historii państwa i prawa wymagana na poziomie matury.

Brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	definiuje i opisuje istotę, znaczenie oraz funkcje wyborów we współczesnym prawie konstytucyjnym oraz w ramach demokracji liberalnej	PRA_K5_W02, PRA_K5_W07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
W2	definiuje i opisuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa wyborczego oraz potrafi odnieść je do praktyki wyborczej Polski i poszczególnych państw europejskich	PRA_K5_W04, PRA_K5_W07, PRA_K5_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
W3	opisuje i krytycznie analizuje regulacje prawne zawarte w polskim kodeksie wyborczym	PRA_K5_W09, PRA_K5_W12	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
W4	definiuje i opisuje zasady funkcjonowania ordynacji większościowych, proporcjonalnych, preferencyjnych i mieszanych	PRA_K5_W02, PRA_K5_W03	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	charakteryzuje i krytycznie omawia skutki obowiązywania poszczególnych typów ordynacji wyborczych	PRA_K5_U04, PRA_K5_U06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
U2	dokonuje pogłębionej analizy oraz wyjaśnia wpływ poszczególnych instytucji prawa wyborczego na wyniki wyborów oraz kształt sceny politycznej w wybranych państwach Unii Europejskiej	PRA_K5_U06, PRA_K5_U07, PRA_K5_U09, PRA_K5_U10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
U3	przelicza głosy na mandaty przy użyciu wybranych metod przeliczania głosów na mandaty	PRA_K5_U02, PRA_K5_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	opisuje i krytycznie analizuje przepisy prawa wyborczego do Parlamentu europejskiego	PRA_K5_U01, PRA_K5_U03	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	ocenia i poddaje krytyce przepisy polskiego prawa wyborczego na tle regulacji wybranych państw europejskich	PRA_K5_K01, PRA_K5_K02	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
K2	stosuje przepisy i proponuje sposoby prawnego rozwiązania dowolnego konfliktu społecznego, w który zaangażowane jest prawo wyborcze	PRA_K5_K03, PRA_K5_K06, PRA_K5_K07, PRA_K5_K10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej
K3	prezentuje rozwiniętą umiejętność komunikacji interpersonalnej oraz umiejętność odwoływania się do systemu praw człowieka w jego praktycznym obowiązywaniu w odniesieniu do prawa wyborczego	PRA_K5_K04	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rola i znaczenie wyborów w demokracji liberalnej	W1, W2	Wykład
2.	Podstawowe zasady prawa wyborczego i ich ograniczenia	W1, W2, W3	Wykład
3.	System większościowy – istota, jego podstawowe cechy oraz skutki obowiązywania	W4, U1, U2	Wykład
4.	System proporcjonalny – istota, jego podstawowe cechy oraz skutki obowiązywania	W3, U1, U2	Wykład
5.	Systemy mieszane i preferencyjne - istota, jego podstawowe cechy oraz skutki obowiązywania	W3, W4, U1, U2	Wykład
6.	Wybrane metody przeliczania głosów	U3	Wykład
7.	Polski kodeks wyborczy	K1, K2, K3	Wykład
8.	Systemy wyborcze wybranych państw Unii Europejskiej (Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Włochy, Hiszpania)	W1, W2, W3, K2	Wykład
9.	Wybory i prawo wyborcze do Parlamentu europejskiego	U4, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): a) bardzo dobra znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry plus (+db; 4,5): a) bardzo dobra znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry (db; 4,0): a) dobra znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny plus (+dst; 3,5): a) dobra znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny (dst; 3,0): a) dostateczna znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; niedostateczny (ndst; 2,0): a) niedostateczna znajomość przepisów, orzecznictwa i doktryny, b) niepoprawne formułowanie poglądów i brak ich racjonalnego uzasadniania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kodeks wyborczy
2. Komentarze do polskiego prawa wyborczego
3. Wybrane wyroki z zakresu prawa wyborczego

Dodatkowa

1. Prawo wyborcze na urząd prezydenta w państwach europejskich / red. Sabina Grabowska, Radosław Grabowski, Warszawa, 2007. (fragmenty)
2. Prawo wyborcze do parlamentu w wybranych państwach europejskich, pod red. S. Grabowskiej i K. Składowskiego, Zakamycze 2006. (fragmenty)
3. Współczesne systemy partyjne wybranych państw europejskich pod red. M. Grzybowski i Andrzeja Zięby, Wyd. UJ, Kraków 1996. (fragmenty)
4. Elementy teorii wyboru społecznego, G. Lissowski, Warszawa 2001. (fragmenty)
5. Współczesne partie i systemy partyjne, pod red. W. Sokoła i M. Żmigrodzkiego, Lublin 2008. (fragmenty)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	25

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PRA_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i kreatywnego uczestnictwa w życiu społecznym, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa
PRA_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ponoszenia odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje decyzje
PRA_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przedstawienia sposobów prawnego rozwiązania dowolnego konfliktu społecznego
PRA_K5_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem procesu podejmowania decyzji prawnych
PRA_K5_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania i realizowania decyzji (w tym – prawnych) samodzielnie, jak i kolegiąlnie, a w ramach przedsięwzięć grupowych, jest zdolny do przyjęcia roli lidera
PRA_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uzasadnienia swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa, jak i społecznie przyjętego systemu wartości
PRA_K5_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania dylematów moralnych zgodnie z przyjętym społecznym systemem wartości
PRA_K5_U01	Absolwent/ka potrafi analizować prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i analizować ją w oparciu o reguły rozumowania prawniczego i obowiązujące normy prawne
PRA_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie
PRA_K5_U03	Absolwent/ka potrafi odnaleźć wszystkie przepisy powszechnie obowiązującego prawa
PRA_K5_U04	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić wykładnię prawną podstawowego tekstu prawnego
PRA_K5_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem prawnym i prawniczym w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację, w tym m.in. właściwie używać pojęć prawnych
PRA_K5_U07	Absolwent/ka potrafi tworzyć podstawowe przepisy prawa wraz z aksjologicznym i prakseologicznym uzasadnieniem
PRA_K5_U09	Absolwent/ka potrafi dokonać pogłębionej pisemnej analizy wybranej instytucji obowiązującego prawa cywilnego, administracyjnego, karnego, finansowego lub gospodarczego
PRA_K5_U10	Absolwent/ka potrafi doskonale poruszać się w obszarze prawa, z którego zyskał specjalistyczną wiedzę
PRA_K5_W02	Absolwent/ka zna i rozumie aksjologię systemu, etyczną istotę prawa, jak również znaczenie prawa dla obywatela, społeczeństwa i państwa
PRA_K5_W03	Absolwent/ka zna i rozumie teoretyczną istotę prawa, a w szczególności rodzaje, treści i funkcje przepisów prawa i norm prawnych, jak również pojęcia prawne
PRA_K5_W04	Absolwent/ka zna i rozumie zasady i instytucje rodzimego systemu ochrony prawnej oraz systemu władzy
PRA_K5_W07	Absolwent/ka zna i rozumie ustrojowy kontekst obowiązującego prawa
PRA_K5_W09	Absolwent/ka zna i rozumie obowiązujący rodzimy system prawa, w zakresie jego stanowienia, obowiązywania, wykładni i stosowania
PRA_K5_W10	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej i wzajemne relacje pomiędzy prawem polskim i prawem Unii Europejskiej
PRA_K5_W12	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby interpretowania obowiązującego prawa, a w szczególności przyjęte i stosowane metody i reguły wykładni prawa